

Shiny ile Dinamik Web Sitesi Oluşturma El Kitabı

Son Güncelleme: 06.02.2020

Contents

1	Giriş	1
1.1	Amaç	1
1.2	Motivasyon	2
2	Hazırlıklar ve İlk Shiny Uygulaması	2
2.1	Kurulum	2
2.2	İlk Shiny Uygulaması	3
3	Shiny Uygulamasına Genel Bakış	7
3.1	Shiny Uygulamasının En Basit Hali	7
3.2	Shiny Uygulamasının Genel Hatları	8
Ekler		13
Yazarlar Hakkında	13	
RStudio Cloud'da Çalışma	14	
Örnek Projenin Kodu ve Çalıştırma Linki	16	

1 Giriş

1.1 Amaç

Bu döküman, Shiny aracılığıyla dinamik ve interaktif web sitelerinin nasıl oluşturulabileceği dair bir giriş yapılması amacıyla kaleme alınmıştır. Shiny, verilerin daha açık bir şekilde anlaşılabilmesi ve anlatılabilmesi adına direkt olarak R kodu yazarak dinamik ve interaktif web siteleri oluşturmaya yarayan bir R paketidir.

Bu dökümanın Shiny kullanarak bir web sitesi oluşturmak isteyen herkes için oldukça faydalı bir döküman olduğuna inanıyoruz.

Çeşitli veri manipülasyonlarının nasıl gerçekleştirilebileceğini ve bu verilerin nasıl kolaylıkla ve oldukça sık bir biçimde görselleştirilebileceğini enerji piyasası verileriyle ve yine enerji piyasasına uyumlu örneklerle uygulamaya döktüğümüz R İLE ENERJİ PİYASASI VERİ ANALİZİ EL KİTABI'ni inceleyebilirsiniz.

1.2 Motivasyon

Bu dökümanda yer alan bütün kodlara Github hesabından ulaşabilirsiniz.

Bu dökümani başarıyla tamamlandığınızda sizlerin de Örnek Projenin Kodu ve Çalıştırma Linki kısmında gösterilen uygulamaya benzer uygulamalar yaratabileceğinize inanıyor, kolaylıklar diliyoruz.

Bu örneğe dökümanı tamamladıktan sonra göz atmanızı tavsiye ediyoruz.

2 Hazırlıklar ve İlk Shiny Uygulaması

Bu bölümde gerekli hazırlıkların tamamlanması ve ilk Shiny uygulamasının nasıl çalıştırılacağı anlatılacaktır.

2.1 Kurulum

2.1.1 R ve RStudio'nun İndirilmesi / RStudio Cloud

Öncelikle ücretsiz bir istatistiksel programlama dili olan R'in yüklenmesi gerekiyor. R'ı indirmek için <https://cran.rstudio.com/> sitesine ilerleyiniz ve işletim sisteminize uygun olan versiyonuna tıklayarak indirmeyi başlatınız.

Daha sonra gügülü bir kullanıcı arayüzü olan RStudio'nun indirilmesi gerekiyor. Onun için de <https://rstudio.com/products/rstudio/download/> linkini kullanabilirsiniz. İndirme tamamlandıktan sonra direktifler takip edilerek RStudio kurulumu da tamamlanmış olacaktır.

Eğer bütün bu indirmeleri yapmak istemezseniz ise, yine bir RStudio ürünü olan tamamen ücret-siz ve herhangi bir indirmeye ihtiyaç duymayan çevrimiçi platform RStudio Cloud uygulamasını ziyaret edebilirsiniz. Bu işlemlerin nasıl yapılacağına anlatıldığı RStudio Cloud'da Çalışma bölümüne göz atabilirsiniz.

2.1.2 Kurulumun Test Edilmesi

Kurulumlar tamamlandıktan sonra sisteminizin çalıştığından emin olmak adına RStudio'yu açın ve Konsol veya "Console" yazan yere tıklayarak basit bir kod yazın. Örneğin `x = 3 + 4` yazın ve ENTER'a tıklayın. Burada `x` objesine bir toplama işleminin sonucu atanmış oldu. Bu objenin Environment (Ortam) penceresi altında 7 değeriley belirdiğine dikkat ediniz.

Herhangi bir hata almadığınızdan emin olduğunuzda bir sonraki bölüme geçebilirsiniz.

2.1.3 İlk R Script Dosyasının Oluşturulması

Yazılan kodları ileride inceleyebilmek, üzerinde değişiklikler yapabilmek için R Script olarak adlandırılan belgeler üzerinde çalışmanız daha mantıklı olacaktır. Dikkat edeceğiniz üzere yukarıda konsola yazdığımız `x <- 3 + 4` komutu üzerinde bir değişiklik yapamayacaksınız. Yeni bir R Script belgesi yaratmak için ise RStudio'nun üstünde göreceğiniz panelden "File", "New File" ve "R Script" sırasıyla seçin. İlk R belgenizin açıldığını göreceksiniz.

R Script'lerde her bir satır kodu ayrı ayrı çalıştırmanız gerekiyor. Bunun için de üzerinde olduğunuz satırı çalıştmak için Windows kullanıcısı iseniz CTRL+ENTER, MacOS kullanıyorsanız CMD+ENTER kombinasyonlarını kullanmalısınız.

2.1.4 R'da Paketler Hakkında

R paketleri fonksiyonlar, hazır kodlar veya veri setleri içerebilen farklı amaçlar göz önünde bulundurularak oluşturulmuş paketlerdir. R programlama dilini ilk indirdiğinizde birçok paket beraberinde indirilmiş şekilde ve eğer kullanmak istediğiniz paket bu paketler arasında değilse onu da indirmek ve yüklemek oldukça basittir.

2.1.5 Gerekli Paketlerin İndirilip Yüklenmesi

Bu bölümde kitabın ilerleyen aşamalarında kullanılacak paketlerin indirilmesi ve yüklenmesi tamamlanacaktır.

- Web uygulaması oluşturmak için `shiny`,
- Daha güzel bir tablo görünümüne ulaşmak için `DT`,
- Veri manipülasyonu için `dplyr`,
- Veri görselleştirmesi için `ggplot2`,
- Tarih - zaman verilerinin manipülasyonları için ise `lubridate`,
- Daha ileri seviye veri manipülasyonları için `tidyverse`,

paketleri kullanılacaktır. Paketleri indirmek için aşağıdaki kodu ilk R Script belgenizde çalıştırabilirsiniz. (İndirme ile alakalı kodları bir kere çalıştırmanız yetecektir.)

R'da her bir satırı ayrı ayrı çalıştırmanız gereğine dikkat ediniz. (Üzerinde olduğunuz satırı çalıştmak için Windows kullanıcısı iseniz CTRL+ENTER, MacOS kullanıyorsanız CMD+ENTER kombinasyonlarını kullanmalısınız.) İndirmeler internet bağlantınızın durumuna göre 1-5 dakika arası sürebilir.

```
install.packages("shiny")
install.packages("DT")
install.packages("dplyr")
install.packages("ggplot2")
install.packages("lubridate")
install.packages("tidyverse")
```

İndirilen paketlerin yüklenmesi için ise kullanılması gereken kod aşağıda bulunabilir. (Bu kodları ise programı her açtığınızda tekrar uygulamanız gerekmektedir.)

```
library(shiny)
library(DT)
library(dplyr)
library(ggplot2)
library(lubridate)
library(tidyverse)
```

Yüklemeler de tamamlandıında ilk Shiny uygulamanızı nasıl oluşturabileceğinizi anlatan kısma geçmeye hazırlısanız.

2.2 İlk Shiny Uygulaması

2.2.1 Çevrimiçi Çalıştırma

Bu kitapta kullanılacak olan bütün örnek uygulamalar açık bir Github hesabında paylaşılacak ve her bir örneğin ardından o uygulamaya kendi bilgisayarlarınızdan göz atabilmek için gereken tek satırlık R kodu da altında paylaşılacaktır.

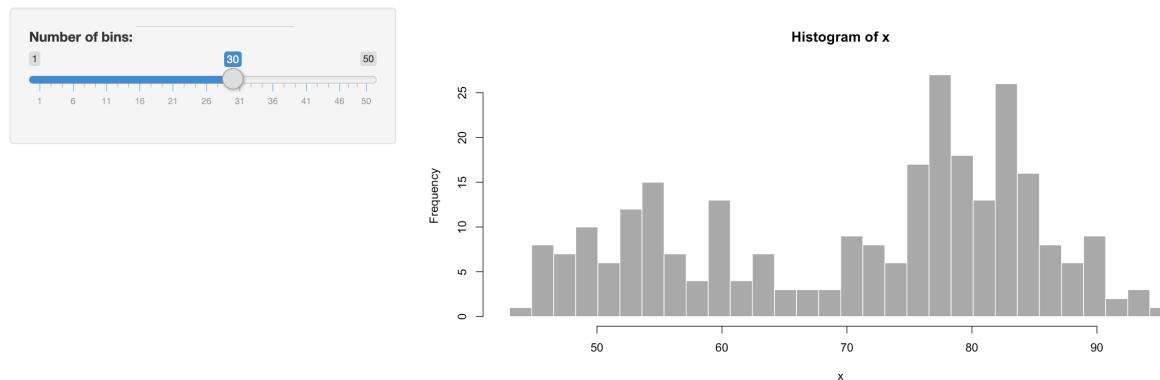
Örneğin birazdan oluşturacağımız ilk Shiny uygulamasına göz atmak için aşağıdaki kodu çalıştırabilirsiniz.

```
runGitHub("R-shiny", "acikenerji", subdir = "docs/barandogru_shinyBookExamples/first_shiny")
```

Burada kullanılan `runGithub()` fonksiyonu `shiny` paketinin içinde gelen bir fonksiyondur. O nedenle çalışmaya başlamadan önce `library(shiny)` komutunu çalıştırıldığınızdan emin olunuz.

Bu aşamaya kadar her şeyi doğru yaptıysanız karşınıza şu şekilde bir uygulama çıkacaktır.

Old Faithful Geyser Data

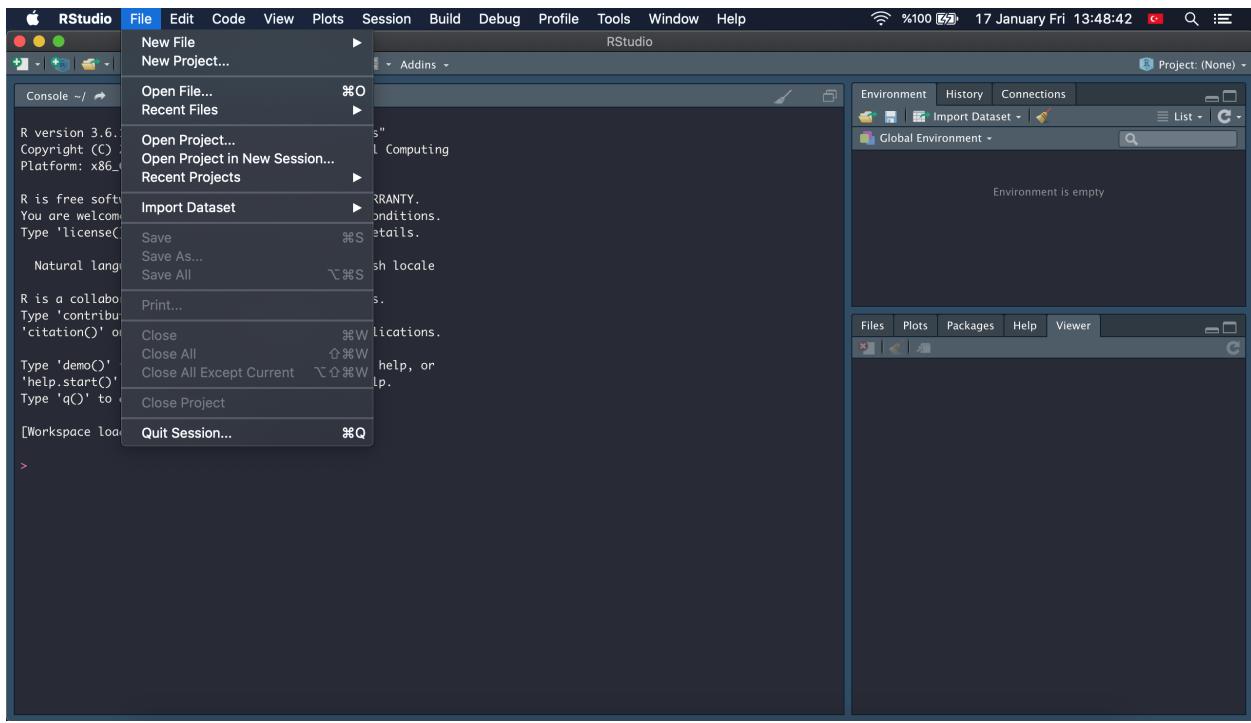

Şimdi ise bu uygulamayı sizin nasıl yaratabileceğinizi anlatalım.

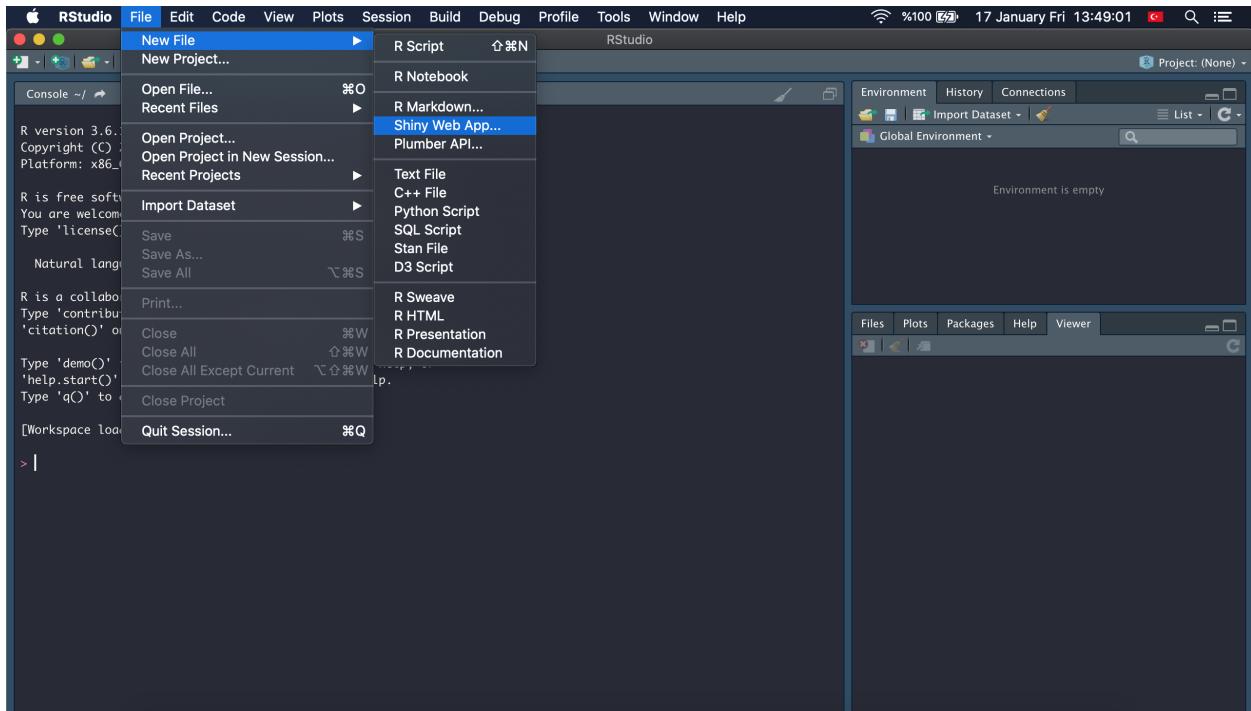
2.2.2 İlk Shiny Uygulamasının Oluşturulması

Yukarıda çalıştığımız uygulama, ilk R Shiny belgenizi oluşturduğunuzda karşınıza çıkan örnek bir şablon ve bu kısımda bu şablonu nasıl yaratabileceğinizi adım adım anlatacağız. Sonraki bölümlerde ise sıfırdan bir Shiny uygulamasını nasıl oluşturabileceğinizi ve uygulamanın genel hatlarını örnekler üzerinden göstereceğiz.

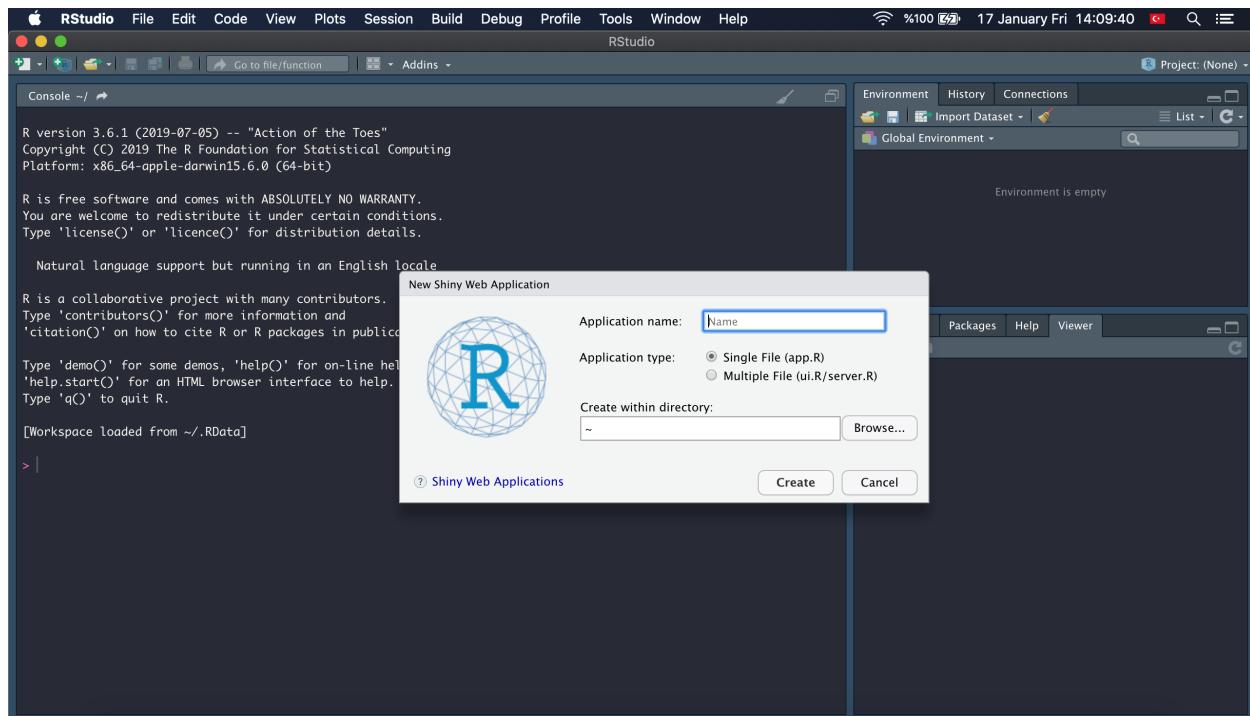
1. Bilgisayarınızda RStudio'yu açın.

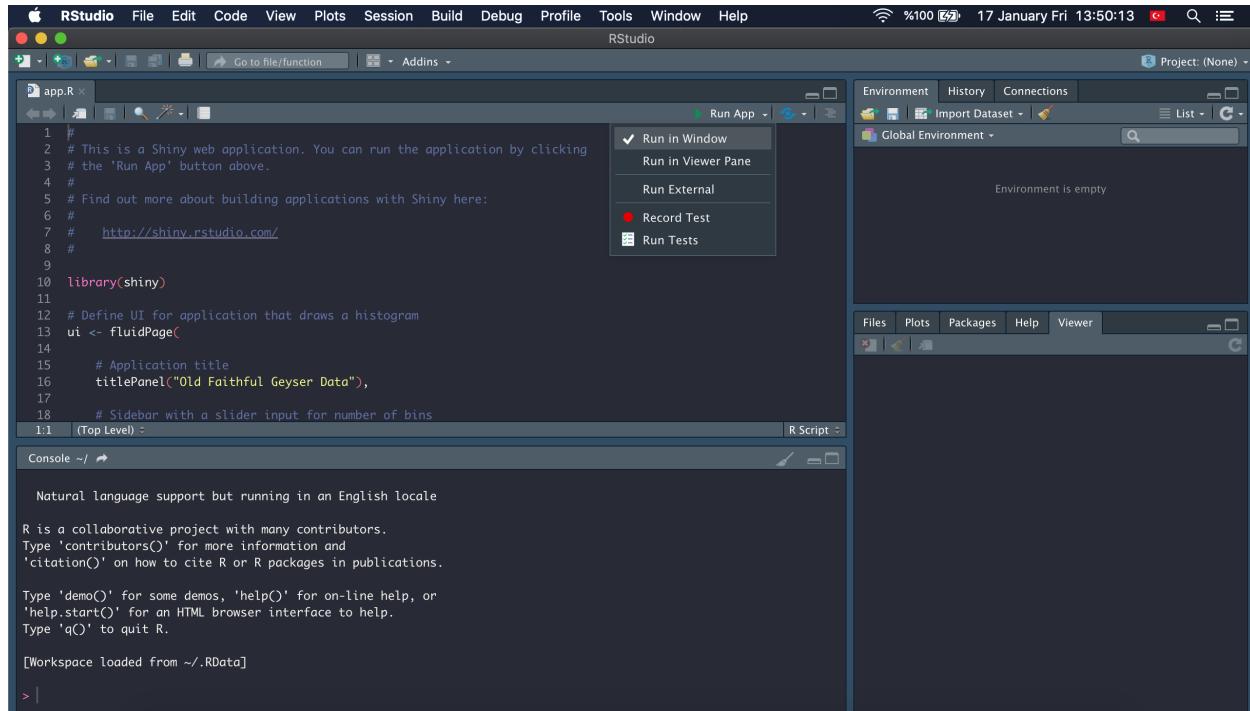
2. "File" -> "New File" -> "Shiny Web App" adımlarını uygulayın.

3. Karşınıza çıkan ekranda oluşturmak istediğiniz belgenin ismini ve çalışma dizinini belirleyin. (Burada belge seçeneklerinden "Single File (app.r)" seçeneğini seçmelisiniz.)

4. Oluşturulan belgenin sağ üst kısmında yeşil renkli okla belirtilen “Run App” butonuna tıklayın. İlk uygulamanızı çalıştırılmış olduğunuz :)

Bir sonraki bölümde bir Shiny uygulamasının genel hatları ve kullanışlı fonksiyonları adım adım örneklerle anlatılacaktır.

3 Shiny Uygulamasına Genel Bakış

Bu bölümde bir Shiny uygulamasının genel hatları ve önemli fonksiyonları detaylı şekilde anlatılacaktır. Her bir adımda gösterilen uygulamanın kodları paylaşılacak ve kullanılan yeni fonksiyonlar açıklanacaktır. Aynı zamanda uygulamaları çevrimiçi görüntüleyebilmeniz için de tek satırlık kodlar paylaşılacaktır.

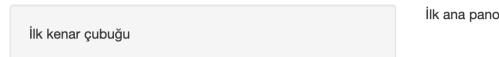
3.1 Shiny Uygulamasının En Basit Hali

Uygulamanın açıklanmasına geçmeden önce uygulamaya göz atmanızı tavsiye ediyoruz. Uygulamayı çalıştmak için aşağıdaki kodu çalıştırabilirsiniz. (`library(shiny)` komutunu bu aşamadan önce çalıştırıldığınızdan emin olun.)

```
runGitHub("R-shiny", "acikenerji", subdir = "docs/barandogru_shinyBookExamples/almost_empty")
```

Karşınıza şu şekilde bir uygulama çıkmalı.

İlk Uygulama

Şimdi ise daha önce İlk Shiny Uygulamasının Oluşturulması bölümünde anladığımız şekilde yeni bir `app.R` belgesi oluşturun ve belgenin içini boşaltıp aşağıdaki kodu yapıştırıldıktan sonra sağ üst kısımdan “Run App” butonuna tıklayın.

```
library(shiny)
# Kullanıcı arayüzünün tanımlanması
ui <- fluidPage(
  # Uygulama başlığının girilmesi
  titlePanel("İlk Uygulama"),
  # Kenar çubuğunun tanımlanması
  sidebarLayout(
    sidebarPanel("İlk kenar çubuğu")
  ),
  # Ana panonun tanımlanması
  mainPanel("İlk ana pano")
)
```

```

    )
}

# Arka planda işlemleri uygulayan "server"ın tanımlanması
server <- function(input, output) {
}

# Uygulamanın çalıştırılması
shinyApp(ui = ui, server = server)

```

Aynı uygulamayı çalıştırığınızı göreceksiniz. Bu uygulama bir Shiny uygulamasının alabileceği en basit hal. Burada yapılan işlemleri açıklayacak olursak,

- Öncelikle `library(shiny)` komutu ile Shiny paketi yükleniyor.
- Sonra uygulama içerisinde `ui` ve `server` adında iki objenin içinde belirli özellikler tanımlanıyor. (Bu objeler ve tanımlanan özellikler ileride daha detaylı anlatılacaktır.)
- En sonda da “Run App” butonuna tıkladığınızda uygulamanın çalışmasını sağlayan `shinyApp(ui = ui, server = server)` komutu çalıştırılıyor.

Şimdi bir Shiny uygulamasının genel hatlarını inceleyelim.

3.2 Shiny Uygulamasının Genel Hatları

Shiny uygulaması temel olarak `ui` yani kullanıcının karşısına çıkan kullanıcı arayüzü (“User Interface”) ve `server` yani programın arka planında işlemleri gerçekleştiren kısımlarından oluşur.

`ui` kısmı kullanıcının uygulamayı açtığında karşısına çıkan her şey, `server` kısmı ise arka planda yapılan bütün operasyonların merkezi olarak adlandırılabilir. Bir Shiny uygulaması temel olarak 3 kısımdan oluşur. Bu üç kısmın iletişimleri ise temel olarak şu şekildedir.

“Yan Panel” kullanıcı girdilerinin (`input`) alındığı kısımdır. Oluşturulacak interaktif web sitesi için kullanıcıların seçimler yaptığı ya da metinler / sayılar girdiği bölümüdür. Alınan bu inputlar sonrasında ise “Ana Panel”de gösterilecek olan çıktıyu (`output`) oluşturmak üzere “Server” fonksiyonuna gönderilirler.

Yani özetle iletişimde aşağıdaki sıra izlenir.

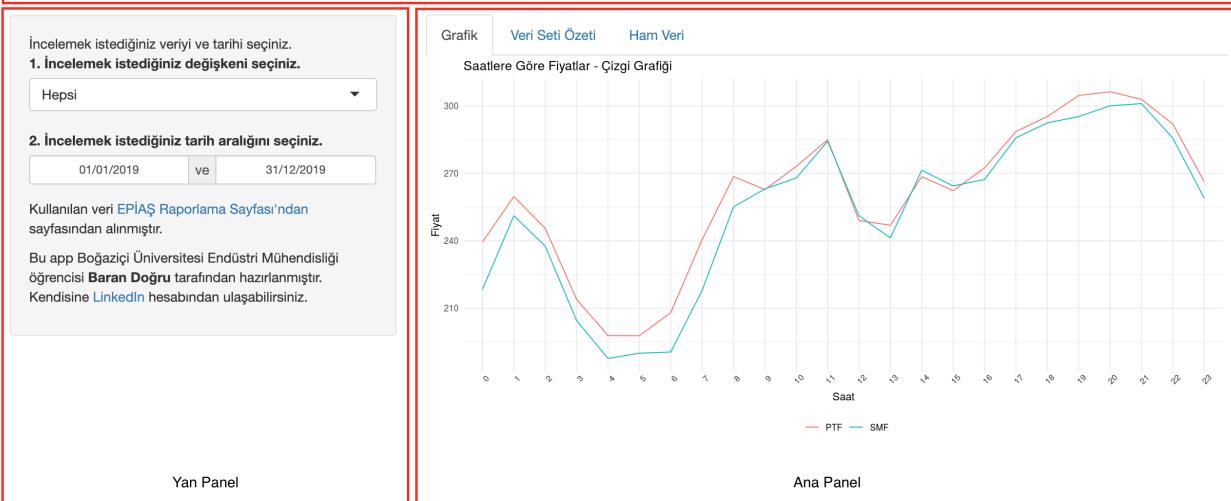
YanPanel(SidebarPanel) –> Server –> AnaPanel(MainPanel)

Kullanıcı karşısına çıkan bir Shiny uygulaması ise “Yan Panel”, “Ana Panel” ve “Başlık Panel”inden oluşur. Bu düzen aşağıdaki ekran görüntüsünde daha rahat görülebilir.

“Server” kısmının kullanıcı arayüzünde direkt bir karşılığı yoktur.

2019 YILI PİYASA TAKAS FİYATI - SİSTEM MARJİNAL FİYATI VERİSİ

Başlık Paneli

Şimdi ise bu iletişimlerin sürdürülmesini sağlayan kısımları ve kodları inceleyelim.

3.2.1 Yan Panel

Yan Panel'de tanımlanabilecek çok sayıda girdi (input) çeşidi vardır. Bu input çeşitlerinden bir kısmını kullanan fonksiyon isimleri ile birlikte sıralayacak olursak,

- Onay kutucukları koymak için `checkboxGroupInput()` fonksiyonu,
- Tarih girdisi için `dateInput()` ve tarih aralığı girdisi için `dateRangeInput()` fonksiyonu,
- Belirli opsiyonların açılan bir listede sıralanması için `selectInput()` fonksiyonu,
- Kaydırma çubuğuyla girdi almak için `sliderInput()`,
- Bir yazı girdisi almak için ise `textInput()` fonksiyonları kullanılabilir.

Daha fazla input fonksiyonu için shiny Cheatsheet dökümanına göz atabilirsiniz.

Şimdi bu fonksiyonların örneklenirdiği uygulamayı çalıştmak için aşağıdaki kodu çalıştırabilirsiniz.

```
runGitHub("R-shiny", "acikenerji", subdir = "docs/barandogru_shinyBookExamples/just_input")
```

Karşınıza şu şekilde bir uygulama çıkacak,

İlk Uygulama

The screenshot shows a Shiny application interface. On the left, there is a sidebar panel titled "İlk Yan Panel". It contains several input components: a checkbox group labeled "İstediğiniz kutucuğu seçiniz.", a date input labeled "İstediğiniz tarihi seçiniz." with a value of "01/01/2019", a select input labeled "İstediğiniz seçimi yapınız." with an option "Seçenek1", a slider input labeled "Aşağıdaki çubuğu kullanarak seçimini yapınız." with a value of 15, and a text input labeled "Metin giriniz." with a placeholder "Buraya Metin". On the right, there is a main panel titled "İlk Ana Panel" which is currently empty.

Bu uygulamanın R kodu ise aşağıdaki gibi,

```
library(shiny)
# Kullanıcı arayüzünün tanımlanması
ui <- fluidPage(
  # Uygulama başlığının girilmesi
  titlePanel("İlk Uygulama"),
  # Kenar çubuğunun tanımlanması
  sidebarLayout(
    sidebarPanel("İlk Yan Panel"),
    checkboxGroupInput(inputId = "kutucuk", label = "İstediğiniz kutucuğu seçiniz.",
                      choices = c("Seçenek1", "Seçenek2")),
    dateInput(inputId = "tarih", label = "İstediğiniz tarihi seçiniz.",
              min = "2019-01-01", max = "2019-12-31", value = "2019-01-01",
              format="dd/mm/yyyy", language="tr", weekstart=1),
    selectInput(inputId = "menü", label = "İstediğiniz seçimi yapınız.",
                choices = c("Seçenek1", "Seçenek2")),
    sliderInput(inputId = "kaydırmaCubugu",
                label = "Aşağıdaki çubuğu kullanarak seçimini yapınız.",
                min = 0, max = 30, value = 15),
    textInput(inputId = "yazı", label = "Metin giriniz.", placeholder = "Buraya Metin")
  ),
  # Ana panonun tanımlanması
  mainPanel("İlk Ana Panel")
)
)
)
# Arka planda işlemleri uygulayan "server"ın tanımlanması
server <- function(input, output) {
```

```
# Uygulamanın çalıştırılması  
shinyApp(ui = ui, server = server)
```

Şimdi bu kodun üzerinden beraber geçelim. Fark edilebileceği üzere Shiny Uygulamasının En Basit Hali bölümünden farklı olan tek kısım `sidebarPanel()` fonksiyonu, bu nedenle de uygulamanın herhangi bir çıktı olmaması oldukça normal.

- Bu input fonksiyonlarının tamamının ortak iki parametresi var, `inputId` ve `label`. `inputId` parametresi alınan inputun daha sonra “Server” kısmında kullanılabilmesi için o inputa yalnızca kodun bildiği bir isim vermek, `label` parametresi ise kullanıcının karşısına çıkan mesajın oluşturulmasından sorumludur.
- Bu iki parametre dışında, `checkboxGroupInput()` ve `selectInput()` input fonksiyonlarının `choices` adlı ortak bir parametreleri vardır. Bu parametre kullanıcının karşısına çıkacak seçeneklerin belirlenmesini sağlar.
- `dateInput()` fonksiyonunun ise `min`, `max`, `value`, `format`, `language`, `format`, `weekstart` gibi birçok parametresini görüyoruz. Bu parametreler sırasıyla minimum değerin belirlenmesi, maksimum değerin belirlenmesi, başlangıç değerinin belirlenmesi, gösterilecek tarihin dilinin seçilmesi, gösterilecek tarihin formatının belirlenmesi ve gösterilecek tarihte haftanın ilk gününün hangi gün olacağının belirlenmesinden sorumludur.
- `sliderInput()` fonksiyonunun `min`, `max` ve `value` olmak üzere 3 daha parametresini görüyoruz. Bu parametreler sırasıyla kaydırma çubuğuunun minimum, maksimum ve başlangıç değerlerini belirlememizi sağlar.
- `textInput()` fonksiyonunun ise ek olarak `placeholder` adında bir parametresini görüyoruz, bu parametre kullanıcı herhangi bir metin girmeden önce metin kutusunda yer alan “Yer Tutucu” metin olarak tanımlanabilir.

Bu fonksiyonların yukarıda bahsedilen parametreler dışında da pek çok parametresi olduğuna dikkat edilmelidir. Bu parametreler için shiny Cheatsheet dökümanına göz atabilirsiniz.

Şimdi ise bu inputların “Server” fonksiyonunda gereklî işlemlerden geçerek “Ana Panel”de nasıl yansıtıldığını inceleyelim. “Server” ve “Ana Panel” kısımları birbirîyle oldukça bağlantılı olduğundan bu kısımlar birlikte ele alınacaktır.

3.2.2 Server ve Ana Panel

Ana panelde birçok farklı çıktı formatı sergilenebilir. Bu farklı opsiyonlardan bahsetmeden önce “input”larla bu iki kısım arasındaki bağlantının nasıl çalıştığını incelemek adına örnek uygulamayı aşağıdaki kod yardımıyla çalıştırın.

```
runGitHub("R-shiny", "acikenerji", subdir = "docs/barandogru_shinyBookExamples/input_output")
```

Karşınıza şu şekilde bir uygulama çıkacak.

Merhabalar,

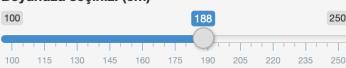
Lütfen bilgilerinizi giriniz.

Adınızı giriniz.

Doğum tarihiniizi seçiniz.

Cinsiyetinizi seçiniz.

Boyunuzu seçiniz. (cm)

100 188 250

100 115 130 145 160 175 190 205 220 235 250

Bilgileriniz şu şekilde:
Selam Baran Doğru :)
Doğum Tarihiniz: 1998-06-19
Cinsiyetiniz: Erkek
Boyunuz: 188 cm

Siz de kendi bilgilerinizi girerek uygulamanın farklı çıktılar verdiği gözlemleyebilirsiniz.

Şimdi ise bu uygulamanın koduna bakalım.

```
library(shiny)
# Kullanıcı arayüzünün tanımlanması
ui <- fluidPage(
  # Uygulama başlığının girilmesi
  titlePanel("Merhabalar"),
  # Kenar çubuğuunun tanımlanması
  sidebarLayout(
    sidebarPanel(("Lütfen bilgilerinizi giriniz."),
     textInput(inputId = "yazi", label = "Adınızı giriniz.", placeholder = "Adınız"),
      dateInput(inputId = "tarih", label = "Doğum tarihiniizi seçiniz.",
        min = "1975-01-01", max = "2019-12-31", value = "1975-01-01",
        format="dd/mm/yyyy", language="tr", weekstart=1),
      selectInput(inputId = "kutucuk", label = "Cinsiyetinizi seçiniz.",
        choices = c("Kadın", "Erkek", "Diğer"), selected = NULL),
      sliderInput(inputId = "kaydırmaCubugu",
        label = "Boyunuzu seçiniz. (cm)",
        min = 100, max = 250, value = 150)

    ),
    # Ana panonun tanımlanması
    mainPanel(("Bilgileriniz şu şekilde: "),
      textOutput("text1"),
      textOutput("text2"),
      textOutput("text3"),
      textOutput("text4")
    )
  )
)
```

```

)
# Arka planda işlemleri uygulayan "server"ın tanımlanması
server <- function(input, output) {
  output$text1 <- renderText(paste("Selam ",as.character(input$yazı), " :")))
  output$text2 <- renderText(paste("Doğum Tarihiniz: ",as.character(input$tarih)))
  output$text3 <- renderText(paste("Cinsiyetiniz: ",as.character(input$kutucuk)))
  output$text4 <- renderText(paste("Boyunuz: ",as.character(input$kadırmaCubugu), " cm"))
}
# Uygulamanın çalıştırılması
shinyApp(ui = ui, server = server)

```

Burada bir daha “sidebarPanel” kısmındaki input alma süreci anlatılmayacaktır. “Input”lar alındıktan sonra “Server” içinde farklı `render` fonksiyonları ile (Bu örnekte yalnızca `renderText` fonksiyonu kullanılmıştır.) çağrırlar. Bu çağrılmaya sırasında `$` operatörü ve daha önce “Input” kısmında `inputId` parametresine verilen isim kullanılır. Daha sonra bunlar kullanıcının seçeceği farklı isimdeki “output” değişkenlerine eşitlenirler.

En sonda ise, bu “output” değişkenleri farklı `output` fonksiyonları (Bu örnekte yalnızca `textOutput` fonksiyonu kullanılmıştır.) içinde çağrılarak “Ana Panel”de gösterilmeleri sağlanır. Buradaki çağrıma sırasında ise `output` fonksiyonu ile kullanılan `$` operatörü sonrasında belirlenen isim kullanılır.

Temel olarak bir Shiny uygulamasının akışı şu şekilde ifade edilebilir.

Input –> Render –> Output

Şimdi ise farklı `render` fonksiyonlarını ve onlarla ilişkili olan `output` fonksiyonlarını aşağıda inceleyelim.

render fonksiyonları	output fonksiyonları
<code>renderText()</code>	<code>textOutput()</code>
<code>renderPrint()</code>	<code>verbatimTextOutput()</code>
<code>renderPlot()</code>	<code>plotOutput()</code>
<code>renderImage()</code>	<code>imageOutput()</code>
<code>renderTable()</code>	<code>tableOutput()</code>

Bu fonksiyonlar ve daha fazlası hakkında daha detaylı bilgi için shiny Cheatsheet dökümanına göz atabilirsiniz.

Shiny uygulamaları kullanıcının hayal gücü ve istekleri doğrultusunda şekillenmektedir ve çok kompleks uygulamalar oluşturmak da mümkünündür. Bu dökümda temel bir giriş yapılması hedeflenmiş, bundan sonrası kullanıcıya bırakılmıştır. Herhangi bir sorunuz olması durumunda kitabın yazarlarına Yazarlar Hakkında kısmında belirtilen iletişim bilgisinden ulaşabilirsiniz.

Ekler

Yazarlar Hakkında

- Baran Doğru

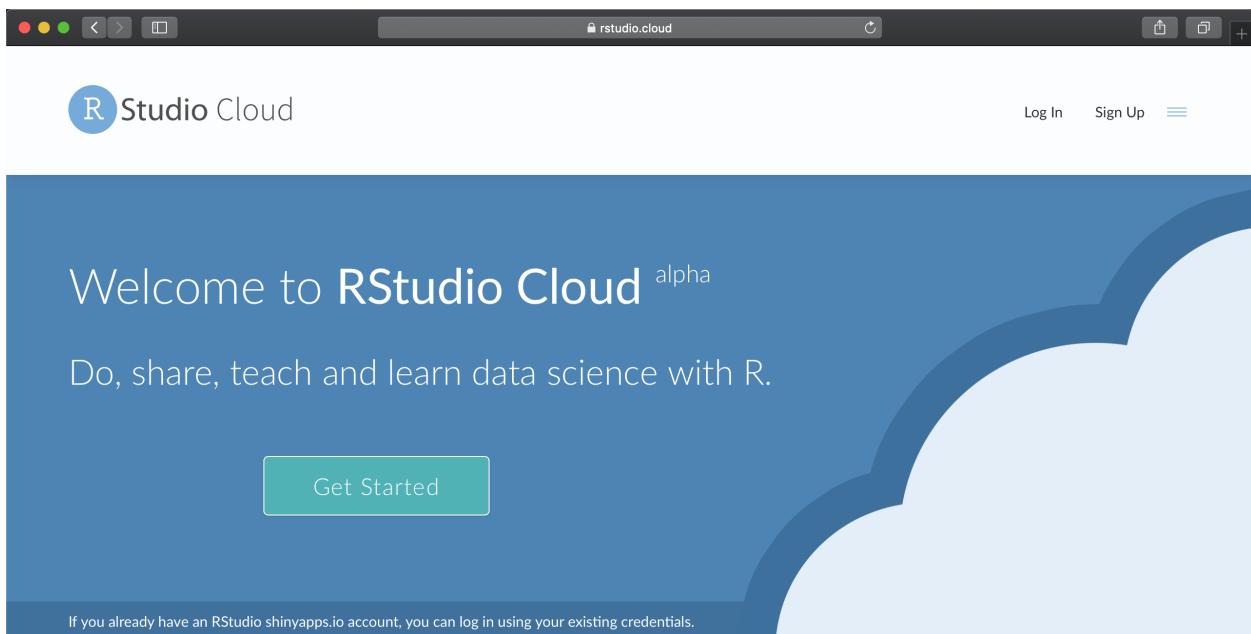
Baran Doğru, Boğaziçi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği öğrencisidir. Veri bilimine büyük ilgi duyan Baran Doğru Algopoly’de staj yaptığı dönemde bu dökümanın oluşturulmasında büyük pay sahibi olmuştur. Kendisine ulaşmak için LinkedIn hesabını ziyaret edebilirsiniz.

RStudio Cloud'da Çalışma

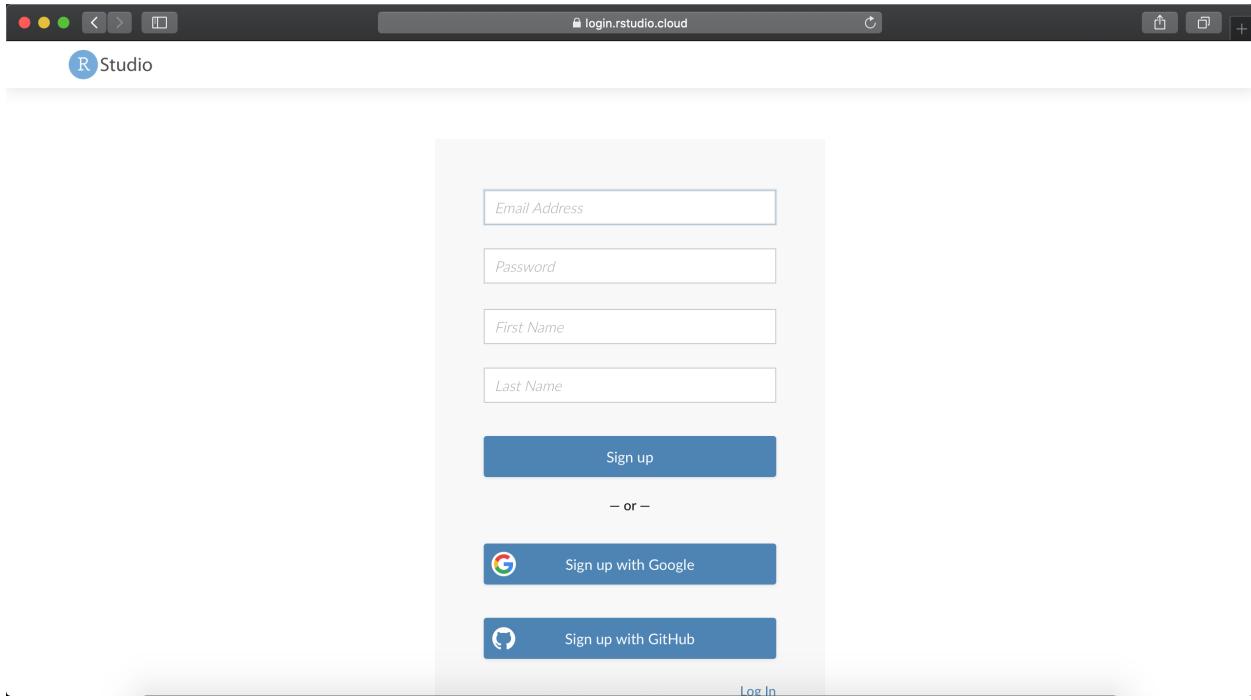
RStudio Cloud, R ve RStudio'yu bilgisayarınıza indirmeden çevrimiçi olarak kodlarınızı yazabileceğiniz, çalışmalarınızı arkadaşlarınızla rahatça paylaşabileceğiniz, gerekli paketleri bilgisayarınıza yükleyip yüklemedinizi dert etmeyeceğiniz tamamen ücretsiz bir platformdur.

RStudio Cloud'a erişmek ve platformu kullanmak için aşağıdaki adımları izleyebilirsiniz.

1. Tercih ettiğiniz web tarayıcıda "RStudio Cloud" yazarak aratılınca karşınıza çıkan ilk linke tıkladığınızda bu ekranla karşılaşacaksınız. Ana ekranın sağ üst köşesindeki "Sign Up" butonuna tıklayarak kayıt ekranına ulaşın.

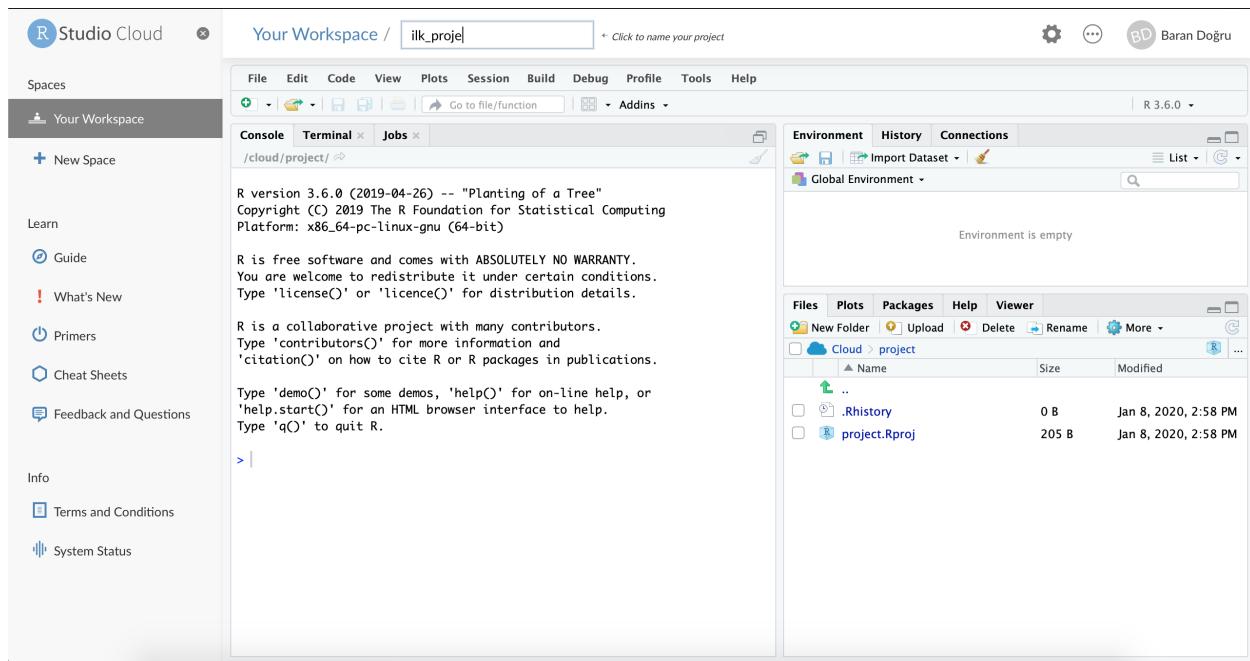
2. Karşınıza çıkan kayıt formunu doldurun.

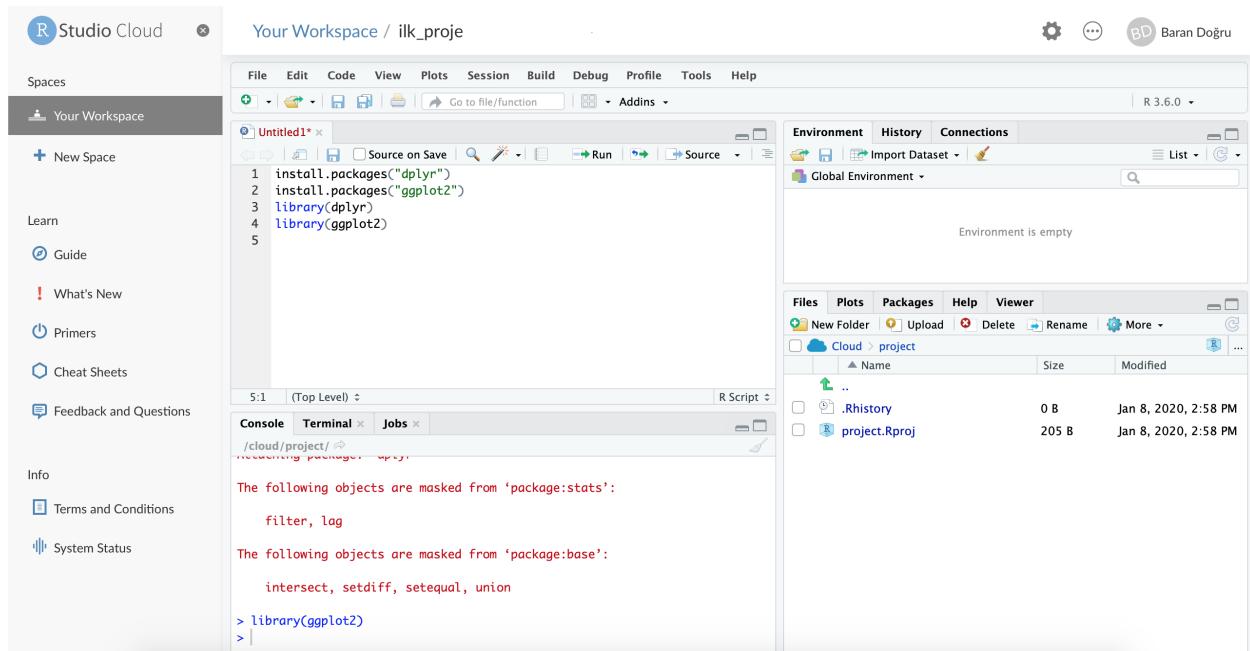
3. Kaydınızı tamamlayın ve hesabınıza giriş yapın. Artık RStudio Cloud'u kullanmaya hazırlısınız.

A screenshot of the RStudio Cloud workspace interface. The URL in the address bar is "rstudio.cloud". The top navigation bar includes the RStudio Cloud logo, a "Your Workspace" tab, a "Projects" tab (which is active), and an "Info" tab. On the far right of the top bar are user profile icons for "Baran Doğru" and a "Logout" button. The main content area is titled "Your Projects" and displays the message "no projects". To the right of this message is a "New Project" button with a dropdown arrow. Further to the right are "Options" and "Search Projects" (with a search bar). Below these are "Sort Projects" settings (radio buttons for "By name" and "By date created", with "By name" selected) and a "Capacity" section. The capacity section explains that it's a personal workspace where unlimited projects can be created and provides a link to learn more about "Your Workspace" and the "Guide". On the left side of the screen is a vertical sidebar with sections for "Spaces" (containing "Your Workspace" which is selected and highlighted in gray), "Learn" (containing "Guide", "What's New", "Primer", "Cheat Sheets", and "Feedback and Questions"), and "Info" (containing "Terms and Conditions" and "System Status").

4. İlk projenizi oluşturmak için "New Project" butonuna tıklayın.

5. Açılan ilk projenize R Script dosyası eklemek için ise üstteki bardan “File”, “New File” ve “R Script” sırasıyla seçin. Artık R’da kod yazmaya hazırlısınız.

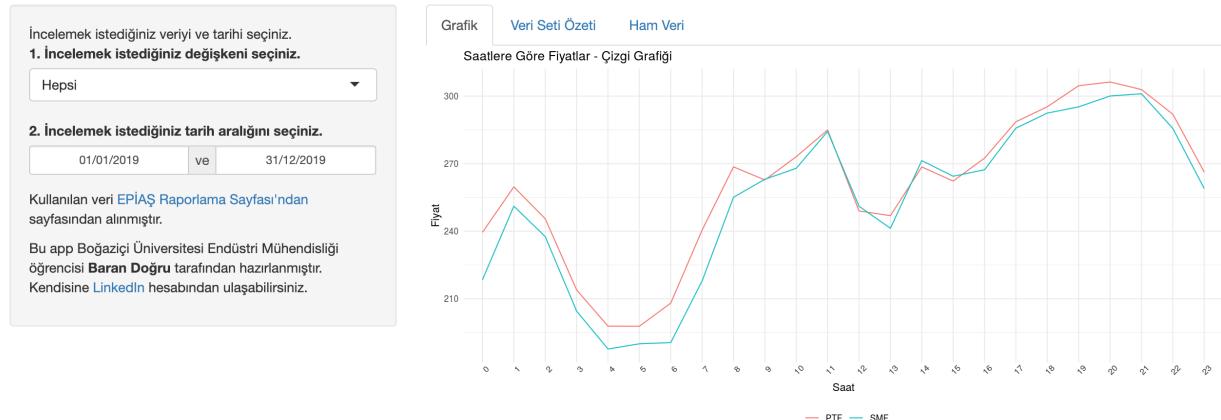

Örnek Projenin Kodu ve Çalıştırma Linki

Bu aşamada Motivasyon kısmında gösterilen uygulamanın kodu ve çalışma linki paylaşılacaktır. Bu örnek bu kitapta anlatılan seviyenin biraz üstünde olabilir, herhangi bir soru durumunda yazarlara ulaşmak için Yazarlar Hakkında bölümünde verilen iletişim bilgisi kullanılabilir.

- Şu şekilde bir uygulamaya karşılaşacaksınız,

2019 YILI PİYASA TAKAS FİYATI - SİSTEM MARJİNAL FİYATI VERİSİ

- Uygulamayı bilgisayarınızda çalıştmak için aşağıdaki kodu çalıştırabilirsiniz,

```
runGitHub("R-shiny", "acikenerji", subdir = "docs/barandogru_shinyBookExamples/final_project")
```

- Uygulamanın kodu ise aşağıdaki gibidir,

```
# gerekli paketlerin yüklenmesi
library(shiny)
library(dplyr)
library(tidyr)
library(ggplot2)
library(lubridate)
library(DT)
# verinin indirilmesi
ptfsmf <- readRDS(url("https://github.com/acikenerji/verianalizi101/blob/master/duzenlenmis_ptfsmf.rds?"))

# Kullanıcı arayüzünün tanımlanması
ui <- fluidPage(
    # Uygulama başlığının girilmesi
    titlePanel("2019 YILI PİYASA TAKAS FİYATI - SİSTEM MARJİNAL FİYATI VERİSİ"),
    # Kenar çubuğuının tanımlanması
    sidebarLayout(
        sidebarPanel(
            title = "İncelemek istediğiniz veriyi ve tarihi seçiniz."),
            selectInput("variableIn", "1. İncelemek istediğiniz değişkeni seçiniz." ,
                       choices=c("Hepsi", "PTF", "SMF"), selected="Hepsi"),
            dateRangeInput("dateIn",
                           "2. İncelemek istediğiniz tarih aralığını seçiniz.",
                           start=min(ptfsmf$Tarih),
                           end=max(ptfsmf$Tarih),
                           min=min(ptfsmf$Tarih),
                           max=max(ptfsmf$Tarih),
                           format="dd/mm/yyyy",
                           )
        )
    )
)
```

```

        separator="ve",
        language="tr",
        weekstart=1),
p("Kullanılan veri ", tags$a(href = "https://rapor.epias.com.tr/rapor/xhtml/ptfSmfListeleme
                           "EPIAŞ Raporlama Sayfası'ndan",
                           target = "_blank"),
  " sayfasından alınmıştır."),
p("Bu app Boğaziçi Üniversitesi Endüstri Mühendisliği öğrencisi",
  strong("Baran Doğru"), "tarafından hazırlanmıştır.",
  "Kendisine", tags$a(href = "https://www.linkedin.com/in/barandogru", "LinkedIn",
                        target = "_blank"),
  "hesabından ulaşabilirsiniz")
),

# Ana panonun tanımlanması
mainPanel(
  tabsetPanel(type = "tab",
    tabPanel("Grafik", plotOutput("plot1")),
    tabPanel("Veri Seti Özeti", verbatimTextOutput("summary")),
    tabPanel(title = "Ham Veri", dataTableOutput("data", height = "500px"))

  ),
)
)
)

# Arka planda işlemleri uygulayan "server"ın tanımlanması
server <- function(input, output) {

  # grafik çıktısının tanımlanması
  output$plot1 <- renderPlot({

    # verinin grafik için düzenlenmesi
    ptfsmf <- ptfsmf %>% mutate(Saat = hour(Tarih), Tarih = as.Date(Tarih)) %>%
      pivot_longer(cols = PTF:SMF, names_to = "Degisken", values_to = "Fiyat")

    pl_df <- ptfsmf %>%
      filter(Tarih >= input$dateIn[1] & Tarih <= input$dateIn[2]) %>%
      group_by(Degisken, Saat) %>%
      summarise(Fiyat = mean(Fiyat))

    if(input$variableIn != "Hepsi"){
      pl_df <- pl_df %>% filter(Degisken == input$variableIn)
      ggplot(pl_df, aes(x=Saat, y=Fiyat, color=Degisken)) +
        geom_line() +
        theme_minimal() +
        scale_x_discrete(limits=c(0:23)) +
        labs(title = "Saatlere Göre Fiyatlar - Çizgi Grafiği") +
        theme(axis.text.x = element_text(angle = 45), legend.position = "bottom",
              legend.title = element_blank())
    }
    else{
      ggplot(pl_df, aes(x=Saat, y=Fiyat, color=Degisken)) +

```

```

        geom_line() +
        theme_minimal() +
        scale_x_discrete(limits=c(0:23)) +
        labs(title = "Saatlere Göre Fiyatlar - Çizgi Grafiği") +
        theme(axis.text.x = element_text(angle = 45), legend.position = "bottom",
              legend.title = element_blank())
    }

})

# tablo çıktısının tanımlanması
output$data <- renderDataTable({
  ptfsmf$Tarih <- as.character(ptfsmf$Tarih)

  ptfsmf <- ptfsmf %>% filter(Tarih >= input$dateIn[1] & Tarih <= input$dateIn[2]) %>%
    select(Tarih, PTF, SMF)

  if(input$variableIn != "Hepsi"){
    ptfsmf <- ptfsmf %>% select(Tarih, input$variableIn)
    datatable(ptfsmf)
  }
  else
    datatable(ptfsmf)
})

# özet çıktısının tanımlanması
output$summary <- renderPrint({

  ptfsmf <- ptfsmf %>%
    mutate(Tarih_temp = as.Date(Tarih)) %>%
    filter(Tarih_temp >= input$dateIn[1] & Tarih_temp <= input$dateIn[2]) %>%
    select(-c(Tarih_temp, NDF, PDF))

  if(input$variableIn != "Hepsi"){
    ptfsmf <- ptfsmf %>% select(Tarih, input$variableIn)
    summary(ptfsmf)
  }
  else
    summary(ptfsmf)
})

}

# Uygulamanın çalıştırılması
shinyApp(ui = ui, server = server)

```